

ΓΑΛΛΙΚΗ ΔΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ HENRI BARBUSSE

ΤΟ ΤΡΑΓΙΚΟ ΑΣΤΕΙΟ

"Ένας νεόπλοτος πούχε έρθει άπ' την Αυστραλία, μäs διηγήθηκε αυτή την παράδοξη ιστορία :

Πρό δεκαπέντε άκόμη χρόνων η πολιτεία Μπουρμπανο Σίτυ ήταν ένα χωριό με οπικάκια ξύλινα και δορυμνία λαοσπώμενα. Όταν άρχισε η κατασκευή της οιδροδρομικής γραμμής, είχαν έρθει για να δουλέψουν χιλιάδες εργάτες Κινέζοι. Έγώ με πέντε-έξι άκόμη συντρόφους κίναμε με έταιρία με σκοπό ν' άνακαλύψουμε κανένα... όρυχ' το χρυσού ή τουλάχιστον άργύρου. Πώς !... Σäs φαίνεται περιεργό. Είμαστε όλοι άφοβοι τυχοδιώχτες πού άψηφούσαμε κάθε κίνδυνο.

Τρώγαμε όλοι σιδ' μαγειρευτό τής 'Αραμπέλας Κάτ πούταν με ά γυναίκα καμπόνηρη και μäs οεβρίζεε μακαλλά άψητο και μπαφτέκια έλεεινά !... Άν τρώγαμε άοχημα, πίναμε άνωσ καλά, πού πάντων εκείνο τόν νέκταρ, τόν ούισκν του 'Ακαρι-σέλ, πού σάν τόν πικριτή κανείς μπορεί νά πάθη παροξυσμό τρέλλας !

"Όλοι οι συντρόφοι είμεθα ένας κι' ένας, με ένας άψηλός σά γίγαντας, ό Ζούνιο Τέζτορ, μäs περνούσε όλους. Έπινε πού κι' έκανε πολλές παλληκαριές ! Είχε δείξει μάλιστα πολλούς, με κατώρθωνε πάντοτε νά ξεφύγει. Είταν άρραβωνισμένο με την Λιλιά Μπουκαλώφ, την κόρη ενός πλοοίουσιν τσιγκούνι, πού είχε ύποσχεθεί νά της δώση ως προίκα όλη του την περιουσία, όταν θά την πάντρευε.

Μά έξαφνα, ένα πρωτό βρήκαν τόν γέρο Μπουκαλώφ σκοτωμένο και την κάσσα του διαρρηγμένη. Κοντά σιδ' πτώμα του βρέθηκε τόν περίστορο του Ζούνιο Τέζτορ ! Έξηκτιβόθη μάλιστα δει εκείνη τή νύχτα δέν είχε πάει στήν κάμαρά του για νά κοιμηθή και ή άστυνομία τόν συνέλαβε άμέσως ως ένοχο της δολοφονίας του μέλλοντος πεθερού του και τόν έρριξε δεμένο χροσπόδαρα σιδ' φυλακή. Στην κάμαρά του σ' ένα μπασούλο βρήκανε μερικά τούκ του γέρου Μπουκαλώφ. Καλώς φαίντανε, ό φίλος μäs είχε βιαστεί πού για νά κληρονομήσει τόν μακαρίτη !...

"Επειδή είτανε φίλος μας, πήγαμε νά τόν δώμε σιδ' φυλακή και φύγαμε εύχαριστούμενοι για τόν λόλον πού ύπληχάν σοβαρές ένδείξεις έναντίον του, αυτός έλεγε πως δέν είταν ένοχος, πηγύμα πού πού θά τ' άπεδεικννε εύκολάτα, γιατί τή νύχτα του φόνου, αυτός έπιχε χαριτά με τόν Βίλλιαμ Τρότ, τόν έπιθεωρητή τής εταιρίας τών νερών, ένα σεβαστό πρόσωπο σιδ' τόπο.

Γιά νά παίξη με τή δικαιοσύνη ό Ζούνιο δέν τόν κατέθεσε αυτό στήν άνάκριση και μäs παρακάλεσε νά μην τόν πτώμε σέ κανένα. "Όλο γελάσαμε συλλογιζόμενοι τά μούτρα τών δικαστών, πού ύστερα από τόσες έπιθωρυντικές ένδείξεις θά βρι-

νά βγάλει ούτε με ά κρανή ! είχε πεισθή ! Είπε περιττό νά προσθέσουμε ότι σ' αυτό τόν πειραμα μεγαλύτερο όλο έπαίξε ή φαντασία παρά ή μαγική ράβδος του νερομάντου.

"Ο Καλλιόστρος, κατόπι συστάσεως τών φίλων του, έφυγε τότε για τόν Παρίσι. Εκεί έγκαταστάθηκε στήν οδό 'Αγίου Κλαυδίου, όπου όλοι οι άρρωστοι οι έγκαταλειμένοι άπ' τούς γιατρούς άρχισαν νά πηγαινουν σωρηδόν.

"Ο Καλλιόστρος είχε φτάσει πιά σιδ' ζενιθ' της δόξης του' είταν τής μόδας. Έμπαινόβγαίνε σιδ' παλάτι και σ' όλη τά μέγαλα τών ευγενών. Είταν πιά βέβαιος ότι δέν είχε νά φοβηθεί τήν τύχη, όταν έξαφνα έκει πού δέν τόν περιμενε, εκείνη τού κατάφερε τόν τελευταίο και άνεκάνορθωτο χτύπημα. Συνελήφθη σιδ' 23 Αυγούστου 1785, κατόπι έντολης τών δικαστών και φυλακίστηκε σιδ' Βασιλλάη για με έκορημή ύπόσθεσή του. "Υστερ' από έννιά μήνες φυλακίσεως άθωώθηκε, με άναγκάσει με νά έγκαταλείψη τή Γαλλία.

Μετά τρία χρόνια βρισκόταν στή Ρώμη, όταν τέν προσήγαγαν ως άφροτικό πού του Δικαστηρίου τής 'Ιεράς 'Εξετάσεως. Κατεδικάσθη εις τόν διά πυρός θάνατο, με ό πά τας μετέβαλε την ποιητή του σέ ισόβια δεσμά και άφέστηκε νά παραδόση σιδ' φωτιά τά χαριτά του και τά βιβλία του.

Τό τέλος του είταν επίσης μυστηριώδες, όσο και ή ζωή του. Κατ' άλλους τόν έσοκόσαν μεσ' σιδ' φυλακή του, μόλις άνηγέλησαν οι πρώτες νίκες τών γαλλικών στρατευμάτων, κατ' άλλους δε τόν σκότωσαν γιατί έπεχείρησε νά πνίξει τόν έξομολογητή του και νά δραπετεύσει κατ' άπ' τόν ράσο του. "Όσο για τή γυναίκα του, τήν ώραία Λορέντζα, πού συνελήφθη μαζί με τόν άντρα της, τήν έκλεισαν σ' ένα μοναστήρι. Άγνοείται τι άπόγινε έκτοτε.

"Έτσι τελείωσε ή ρωμανική ύπαρξις τών δύο αυτών τυχοδιωκτών.

σκόνησαν πούος στήν άθωωτική μαρτυρία του έπιθεωρητού, πού θ' άπεδείκννε τόν «άλλοθι». "Ο Ζούνιο είχε κατορθώσει μάλιστα νά πείσει και τόν έπιθεωρητή νά υπή πη τίποτα πού της ημέρας της δίκης. Ένωμεταξή ό έπιθεωρητής Βίλλιαμ, πού είχε ρίξει έξω με τόν ούισκν, χωρίς νά ξέρει δει τόν πολύ τούτο κα βλάσει τόν μυαλό.

"Ήρθε τέλος ή ημέρα της δίκης. Πήγαμε όλοι οι συντρόφοι χαρούμενοι σά νά πηγαίναμε σέ γάμο. "Όσο βλέπαμε ν' άποδεικνύεται ή ένοχη του Ζούνιο, τόσο και πιδ' πολύ γελοούσαμε, φανταζόμενοι τόν τέλος της δίκης. Τήν τελευταία σιγμή ό Ζούνιο δταν τόν έρωτήσανε, άν έχει νά προσθέσει τίποτε σπκώθηκε και ειπε :

— Συγγώμη, κύριε Πρόεδρε, έχω κάτι νά προσθέσω. Τήν νύχτα της 16 πού έγινε ό φόνος για τόν όποιο μεκατηγορεύε, τήν πέρασα με τόν τζέντλεμαν Βίλλιαμ, τόν έπιθεωρητή της 'Εταιρίας τών νερών, τόν όποιον παρακαλώ νά καλέσει έάμέσως εδώ.

"Η έντύπωση πού προκάλεσαν τά λόγια του αυτά είταν πρωτοφανής. "Ο κδουος σπκώθηκε και άρχισε νά φωνάζει και νά χειροκρούσει. Οι δικαστάι τάχασαν ! Κόιταζαν τόν κατηγορούμενο σάν κωνηγοί πού τούς ξεφύγει τόν κωνήγι. "Ο Πρόεδρος διτάζε άμέσως νά παρουσιασθή ό έπιθεωρητής.

Σέ λίγο ό έπιθεωρητής, με ένα πρόσωπο άψηρημένο και τρομαγμένο, παρουσιόστηκε. "Ο κατηγορούμενος κ' έμεις χαμογελούσαμε όλοι. "Ο Πρόεδρος ρώτισε τόν έπιθεωρητή Βίλλιαμ τι έχει νά καταθέσει. "Ο μάρτυρας χαμήλωσε τά μάτια του και ειπε σιγανά :

— Είμαι ένας άμαρτωλός !...

— Άλειπεν ό δικαστής... Καλά... με τώρα πείτε μου τι έχετε νά πείτε για τήν ύπόθεσι του φόνου του Μπουκαλώφ ;

— Ήταν ένας άμαρτωλός ό μακαρίτης ! ειπε τόν ίδιο τόνο ό μάρτυς.

— Πολύ καλά, ειπεν ό δικαστής, με γνωρίζετε αυτόν τόν άνθρωπο ; κ' έδειξε με τόν χέρι τόν κατηγορούμενο γίγαντα.

— Κι' αυτός ειπε άμαρτωλός και σεις ό ίδιος, κύριε Πρόεδρε !

"Ο δικαστής θύμωσε, χτί πισε τόν πόδι του και σούφρωσε τόν πρόσωπό του.

— Άκούστε, δέν πρόκειται γι' αυτά πού λέτε ! Αυτός ό άνθρωπος κατηγορεύεται πως σκότωσε τόν Μπουκαλώφ τήν νύχτα της 16. Τώρα όμως έπιμένει πως ήταν μαζί σας κ' έπαίξε χαριτά. Είτε άλήθεια ;

"Ο μάρτυρας σταύρωσε τά χέρια του και κούνησε τόν χοντροκέφαλό του.

— "Ήθελα νά πάω σιδ'ν σδρανό ! άπάντισσε με μάτια δακρυομενη και κάθισε κωνώντας τά χέρια και τά πόδια του.

Καθώς καταλάβατε, ό έπιθεωρητής Βίλλιαμ είχε τρελλαθεί τόν πούτ ούισκν πού έπινε τόν είχε χροπώσει σιδ' μυαλό !

"Αποτέλεσμα της τρελλής καταθέσεως του ήταν ή καταδίκη εις θάνατο του φίλου μας Ζούνιο Τέζτορ. Ούτε ή άπεγνωσμένες χειρονομίες του, ούτε ή δικές μας φωνές και διαμαρτυρίες, φέρανε κανένα αποτέλεσμα. Λίγο έλειψε με μäs χαρακτήρισουν ως σπνενοχους του. Γι' αυτό άναγκαστήκαμε νά σπωπώσουμε και βοηθήσουμε τούς χωροφύλακας νά βάλουν τόν μούτρελλο έπιθεωρητή Βίλλιαμ σ' ένα άμάξι και νά τόν μεταφέρουμε σιδ' νοσοκομείο !

"Ο Ζούνιο τήν άλλη μέρα πέθανε σιδ'ν άγχόνη. "Υστερα από τρεις μήνες παραδόθηκε σιδ' αρχές ό άληθινός φονηάς, και ύστερα από έξι μήνες έγινε καλά κ' ό έπιθεωρητής Βίλλιαμ... "Έτσι ό φίλος μας πλήρωσε με τή ζωή του αυτό τόν παιχιδί πού ήθελε νά σκαρώσει σιδ' δικαιοσύνη...

Henri Barbusse

Άπό του μεταπροσεχούς φύλλου του «Μπουκέτου» άρχίζει δημοσιεύσις τών

"ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΩΝ,,

του άειμνήστου ΠΟΛΥΒΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, μέσα εις τά όποια θά συναντήση κανείς όλην τήν 'Αθηναϊκήν κοινωνίαν, περιεργα γεγο' ότα και έπεισόδια της 'Αθηναϊκής ζωής, πρόσωπα και πράγματα, άνέκδοτα και ιστορίας μεγίστου ένδιαφέροντος κ. τ. λ. κ. τ. λ.

Τόν έρριξαν δεμένο χροσπόδαρα σιδ' φυλακή.